THE SHEPHERD OF ISRAEL

Subscription Price
50c. a Year.

VOL. 40 - No. 1
SEPTEMBER, 1956

A Rabbi Explains Why He Became A Believer In The Messiah

A Personal Testimony of Dr. Max Wertheimer

BORN of orthodox Jewish parents, my earliest childhood impression was of my parents rising in the morning very early in order to spend a long time reading the Hebrew prayers. Even in the cold winter, before fires were kindled, they carried on faithfully these early morning devotions. They were a devout and Godfearing couple.

From the age of five to fifteen my training was in orthodox Judaism. A scholarly Hebrew instructed me in Chumesh or the five books of Moses. I went to the Gymnasium for my classical studies and later was apprenticed to a manufacturer for office work. At that time, however, although I attended synagogue and read my Hebrew prayers on the Sabbath, I drifted from the faith of my fathers.

At the age of 16 my parents decided to send me to America to pursue my classical education at the Hebrew Union College in Cincinnati, Ohio. After seven years, I graduated from it, having meanwhile also taken my degrees in letters and Hebrew literature, and four years later, my *Master's degree.*

I AM ORDAINED AS A RABBI

I finished the rabbinical course, and was publicly ordained and inducted into the rabbinical office. My first call was to Dayton, Ohio, where I officiated as rabbi for ten years, during which I made many friends and received many tokens of love. In my Friday evening lectures I spoke on social, industrial and economic questions, monotheism, ethical culture, the moral systems of the Jews, etc. On Saturday morning I explained the weekly sections of the Pentateuch, followed by a corresponding section from the Prophets. On Sunday I taught Sunday School from eight in the morning until five in the evening, with one hour intermission for the midday meal.

In 1895 a series of meetings was held in the Christian Church at Dayton, with various denominational pastors giving addresses on their religion. I stood proudly before that audience of professing Christians and told them why I was a Jew, and would not believe in their Christ as my Messiah and Saviour. I gloried in Reformed Judaism that acknowledged no need of an atoning sacrifice for sin. In the audience sat an humble aged woman, a devout Christian, who was deeply stirred as she listened. "O God," she prayed, "bring Dr. Wertheimer to realize his utter need of that Saviour he so boastingly rejects." No doubt, other earnest Christians also prayed the same prayer.

A WOMAN'S CRY CHANGED MY WHOLE LIFE

What unforeseen forces were brought into action, as a result of that unknown woman's heartcry! I was perfectly satisfied with life that day: I had a young, attractive, accomplished wife, was rabbi of the B'nai Yeshorun Synagogue, had a beautiful home, a comfortable income, a place of prominence in the community, had become an honorary member of the Ministerial Association. Had you visited my library at that time you would have found a wide range of reading. We had a large home, two servants, and a beautiful baby boy and a daughter, Rose.

But suddenly there came a change! My wife was taken seriously ill, and in spite of many physicians and specialists, she died, leaving me a distraught widower with two little children. My dreams of a successful career and serene domestic life were all shattered. Where was comfort to be found? The heaven seemed as brass when I called on the God of my fathers! How could I speak, as a rabbi, words of comfort to others when my own sorrow had brought me to despair? The tenth year of my rabbinical office drew to its close. I decided not to accept reelection, and resigned. I wanted to think things over! I would study! **I turned to my Bible!**

I STUDY JUDAISM AND ISAIAH 53

I also began reading the New Testament and comparing it with the Old. One chapter in the Prophet Isaiah, the 53rd, made a definite impression on me, especially the eleventh verse, last clause of that verse: "By His knowledge shall My righteous servant justify many, for He shall bear their iniquities." Here was the only mention in the whole Bible of that phrase, *"My righteous servant." It is* found nowhere else in the Word of God in either Testament. We have "David, my servant," but here it is "My RIGHTEOUS servant." I said to myself: "Who **is** that righteous servant? To whom does the prophet refer?"

I argued: "Whoever that 'righteous servant' of Jehovah is, of one thing I am sure: he is not Israel, because the same prophet, in an earlier chapter, declares Israel to be a sinful nation, a people laden with iniquity, a leprous nation. The righteous servant of Jehovah must be One Who is holy. If it isn't Israel, who could it be?" I decided it must be Isaiah. But in Isaiah 6 I found it could never be the prophet for he confesses himself to be a guilty sinner and a man of unclean lips in God's sight. "My righteous servant." Who could it be? Then I began to study the context of the fifty-third chapter and in Isaiah 50:6 I found, "I gave My back to the smiters." I pondered: Who gave his back to the smiters? In the beginning of the chapter it says: *"Thus saith Jehovah."* Jehovah is the only speaker in the chapter. Jehovah, then, gave His back to the smiters? Had God a back? When

Do Christians Believe in Three Gods?

Many Jews think that Christians believe in three separate Gods. That's because they do not understand their own Scriptures which say that God is a "United One" (Echod) and not an "Absolute One" (Yachid).

Send us 5¢ for a gripping booklet entitled, "Do Christians Worship Three Gods?" written by a Hebrew scholar. Here you will find the answers to questions on this subject.

THE SHEPHERD OF ISRAEL, 236 West 72nd Street, New York 23, N. Y.

Published Monthly, except bi-monthly during July and August, by the American Board of Missions to the Jews, 236 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Entered as Second Class Matter November 20, 1945, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

and why was it smitten? Who smote it? Further I read: "I gave my cheeks to them that plucked off the hair." And still further: "I hid not My face from shame and spitting." What did all this mean? Who had been so abused? When? Why? Did Jehovah have all these human characteristics? I studied more and more various prophetic utterances. In Psalm 110:1 it is written: "The Lord said to my Lord, Sit Thou at My right hand until I make Thine enemies Thy footstool." Here was David himself, speaking of his own seed and calling Him "Lord." How did He get up there? Why didn't God specify? Why didn't He speak plainly to His people so that every Jew could understand?

In confusion I decided to begin at the *first chapter of Isaiah and read the book* through. I was stopped at the ninth: "For unto us a child is born, unto us a son is given: and the government shall be upon his shoulder; His name shall be called Wonderful, Counsellor, The mighty God, The everlasting Father, The Prince of Peace." Here was a most incomprehensible thing! How can a "child" born of a woman, a "son" be called the "Mighty God," the "Everlasting Father"?

"ADONAI, ELOHYNU, ADONAI ECHOD"

I was then faced with the doctrine of the Trinity. We Jews have a popular monotheistic slogan: "Sh'ma Isroel, Adonai, Elohynu, Adonai, Echod." The word "echod" means one. Upon that word the doctrine of unity of Jehovah is rooted and grounded, the entire philosophy of Judaism is based. Taught by the rabbis for ages, that word "echod" meant absolute unity. Now I could not believe it; *my teaching was wrong!* I began to *study the word, and I discovered it meant,* not **absolute** unity, but **composite** unity. Let me illustrate: Adam and Eve became one flesh; the Hebrew for one flesh is bosor Echod, a composite unity. Moses sent twelve spies into Canaan, and they returned bearing a gigantic bunch of grapes. That cluster of grapes is called in Hebrew Eschol-Echod. With hundreds of grapes on the stem it could not have been an absolute unity; they are called in Hebrew "one cluster." A composite unity. There was wickedness committed in Gibeah of Benjamin which disgraced Jehovah and His name and character. The other tribes were indignant and "all the people arose **as one man."** At that time the men of Israel, beside Benjamin, were 400,000 men of war, yet they were "knit together **as one man."** (In Hebrew: Ish Echod). Here again composite unity: thousands acted as one! These and other Scriptures showed conclusively that Echod does not signify an absolute unity.

God revealed Himself to Abraham as the Almighty (El Shaddai). The first letter *of this word is* (Shin); it has three strokes joined as one. This letter is on the top of the phylacteries and on the casing of the door posts. Jews have always taken this letter as symbolical of the Godhead because it had three strokes (one for each Person in the Trinity), joined together as one, to show unity. But another question troubled me: if He Who was on the cross was truly an incarnation of Jehovah, then who was in Heaven? I turned to the eighteenth of Genesis. Abraham had three visitors; two angels and the third he addressed fourteen times as Jehovah. Later two went away, but the third said to Abraham: "Shall I hide from Abraham that which I shall do? I am going down to Sodom and Gomorrah to see whether or not they have done altogether according to the report which has come to Me. If not I will know I am going to destroy the cities." Abraham interceded for them, the Lord went His way, and Abraham went home.

Now here is the point: We find Jehovah inspecting the moral condition of Sodom and Gomorrah and refusing to spare them because not even ten righteous citizens could be found within their borders. But in this same chapter we have this statement: "Then Jehovah rained upon Sodom and upon Gomorrah brimstone and fire from Jehovah out of Heaven." How and why could there be two Jehovahs, one walking the streets Sodom and another in heavenly places? It **must** be one omnipresent Jehovah! Then if that were true, He could be simultaneously both in Heaven and with and in Jesus on the cross!

Another problem succeeded it: "Why is the name Jesus never mentioned in the Hebrew Scriptures?" I studied this question. Imagine my surprise when I found that 275 years before Christ, King Ptolemy Philadelphus summoned men from Palestine, and bade them translate the Hebrew Scriptures into the Greek vernacular. They took the Pentateuch first and when they came to the name "Joshua" they translated it as "Yesous," written with a circumflex over it to show there had been a suppression of a Hebrew letter that could not be expressed in Greek. When Joshua went into Canaan with the other eleven spies, he was called "Yehosua" (Jehovah is the Saviour). That is exactly what the word "Jesus" means.

I FIND JEHOVAH — TSIDKENU

I could hold out no longer; I was convinced of the truth that God was revealed in Christ Jesus. I cried: "Lord, I believe that Thou as Jehovah Yesous hast made the atonement for me. I believe that Jehovah Yesous died for me! From henceforth I will publicly confess Yeshua as my Saviour and Lord!" Thus after months of searching I was convinced that Jesus was the righteous servant of Jehovah (Jehovah-tsidkenu), "The Lord our righteousness!"

On March 30, 1904, I publicly confessed Christ in baptism. Soon after I entered the Southern Baptist Seminary in Louisville, Kentucky, from which I graduated after a year of study. My ordination soon followed. After a 5-year pastorate in Ada, Ohio, I associated myself with a Jewish Mission for about two and one-half years.

AMERICAN BOARD OF MISSIONS TO THE JEWS, Inc.

Established by Leopold Cohn In 1894

HEADQUARTERS

—

LEOPOLD COHN MEMORIAL BLDG.

—

236 WEST 72nd STREET
NEW YORK 23, N. Y.

—

VISIT OUR OTHER MISSIONS

Brooklyn, N. Y.: 590 Broadway. **Coney Island, N. Y.:** 3116 Neptune Avenue. **Pittsburg, Pa.:** 5808 Beacon Street. **Philadelphia, Pa.:** 717 Walnut Street. **Los Angeles, Calif.:** 200 N. St. Louis Street. **San Jose, Calif.:** 3580 McKee Road. **Rochester, N. Y.:** 286 Jerold Street. **Denver, Colo. Columbus, Ohio. Minneapolis, Minn.:** 9540 Oakland Avenue. **N. Miami, Florida:** 583 N. E. 125th Street. **Austin, Texas:** 306 East 14th Street. **Seattle, Wash.:** 4408 Densmore Ave. **Portland, Ore.:** 2705 N E 52nd Ave. **Montreal, Quebec, Canada:** 357 Laurier Avenue West. **Hamilton, Ontario, Canada:** 39 King William Street.

Thereupon I became convinced that God was calling me to a wider sphere of activity, the preaching of the Gospel to both Jew and Gentile. I then started out in Bible teaching. Were I to write of all the manifestations of God's goodness and grace which I experienced, it would fill a book. There were critical operations, the publication of my books, the supplying all our needs. He never failed to care and provide. In Christ I have found my only abiding comfort for every sorrow.

As a rabbi I had yearned to give the bereaved some hope on which to lean, but how could I give that which I did not possess myself? I gave sympathy, but in times of heartaching grief and tragedy, sympathy is of little comfort. But to the heart-broken how satisfying and glorious are the words of our Lord Jesus Christ: "I am the resurrection and the life: he that believeth in Me, though he were dead, yet shall he live; and whosoever liveth and believeth in Me shall never die." And again, "Verily, verily, I say unto you: He that heareth My Word, and believeth on Him that sent Me, hath (possesses now) everlasting life and shall not come into condemnation, but IS passed from death unto life."

There is but one eternal life. There is but one source of eternal life; that is God's Son, the Messiah of Israel. What a great and glorious message we, His redeemed ones, are commissioned to deliver today.

„רוקן צו די וואָס שלאָגן." איך האָב מיר געטראַכט: ווער האָט געגעבן דעם רוקן צו די וואָס שלאָגן? אין אָנפאַנג פונם קאַפּיטל ווערט געזאָגט: „אַזוי זאָגט יהוה." יהוה האָט געגעבן זיין רוקן צו די וואָס שלאָגן? האָט גאָט אַ רוקן? ווען און פאַרוואָס איז ער געשלאָגן געוואָרן? ווער האָט איבגעשלאָגן? איך האָב ווייטער געלעזן: „דער וואָס האָט געגעבן זיינע באַקן צו די וואָס רייסן אויס די האָר." און נאָך ווייטער: „איך האָב נישט אויסבאַהאַלטן מיין פּנים פון שאַנדע און פון באַשפּייאונג." וואָס באַטייט דאָס אַלץ? ווער איז עס אַזוי שלעכט באַהאַנדלט געוואָרן? ווען? פאַרוואָס? האָט גאָט (יהוה) אַלע די קענצייכן? איך האָב שטודירט אַלץ מער די שריפטן פון די נביאים. אין תהילים *1:110 שטייט געשריבן: „יהוה האָט געזאָגט* צו מיין האַר, זעץ זיך ביי מיין רעכטער זייט ביז איך וועל מאַכן דיינע פריינט פאַר דיין פוסבענקל." דאָ רעדט דויד וועגן זיין אייגענעם זאָמען און רופט אים „האַר". וויאַזוי איז ער אַרויפגעשטיגן אַהין? פאַרוואָס מאַכט עס גאָט נישט קלאָר? פאַרוואָס רעדט ער נישט קלאָר פאַר זיין פאָלק אַזוי אַז יעדער זאָל עס קאָנען פאַרשטיין?

אין מיין צעשטרויאונג האָב איך מיר אַנטשידן צו לעזן ישעיהו פון אָנהויב אָן. איך האָב זיך אָפּגעשטעלט ביים ניינטן קאַפּיטל: „וואָרעם אַ קינד איז אונדז געבוירן, אַ זון איז אונדז געגעבן, און די הערשאַפט וועט זיין אויף זיינע אַקסלען; זיין נאָמען וועט גערופן ווערן וווּנדערבאַרער עצה־געבער, דער מעכטיקער גאָט, דער אייביקער פאָטער, דער שר שלום." דאָס איז געווען אינגאַנצן אומפאַרשטענדלעך! וויאַזוי קאָן אַ 'קינד' געבוירן פון אַ פרוי, אַ 'זון' גערופן ווערן דער „מעכטיקער גאָט" דער 'אייביקער פאָטער'?

איך האָב מיך געמוזט פאַרטראַכטן וועגן דער לערע פון דרייאייניקייט. מיר יידן האָבן אַ פּאָפּולערן מאָנאָטעאיסטישן סלאָגאַן (מאָטאָ): „שמע ישראל יהוה אלוהינו יהוה אחד." דאָס וואָרט „אחד" איז דער טייטש איין. אויף דעם וואָרט איז באַזירט די לערע און די גאַנצע פילאָזאָפיע פון יודאַיזם וועגן דער אייניקייט פון גאָט. ווי די רבנים האָבן עס פאַרשטאַנען אין אַלע צייטן איז דאָס וואָרט „אחד" אַן אַבסאָלוטע אייניקייט. איצט האָב איך עס מער נישט געקאָנט גלויבן; מיין לערע איז נישט געווען אין אָרדנונג. איך האָב אָנגעהויבן שטודירן גאָטס וואָרט, און האָב אויסגעפונען אַז עס באַדייט נישט אַבסאָלוטע אייניקייט, נאָר צוזאַמענגעזעצטע אייניקייט. איך וועל ברענגען אַ ביישפּיל: אָדם און חוה זענען געוואָרן איין פלייש; דאָס העברעאישע וואָרט פאַר איין פלייש איז 'בשר אחד', אַ צוזאַמענגעזעצטע אייניקייט. משה (רבינו) האָט געשיקט צוועלף שפּיאָנען קיין כנען, און זיי האָבן זיך צוריקגעקערט און האָבן געטראָגן אַ גרויסן צווייג וויינטרויבן. דער וויינטרויב ווערט אָנגערופן אין העברעאיש „אשכול אחד". מיט הונדערטער וויינטרויבן אויף דער צווייג האָט עס נישט געקאָנט זיין אַן אַבסאָלוטע אייניקייט. נאָר אַ צוזאַמענגעזעצטע אייניקייט. גרויס רישעות איז אָפּגעטון געוואָרן אין גבעה אין בנימין וואָס האָט געמאַכט צו שאַנד גאָטס נאָמען און כאַראַקטער. די אַנדערע שבטים האָט עס פאַרדראָסן און דאָס גאַנצע פאָלק איז אויפגעשטאַנען ווי איין מאַן." צו יענער צייט זענען די מענער פון ישראל, אָן דעם שבט בנימין, געווען אַן ערך 400,000 קריגס־מענער, דאָך זענען זיי געווען „פאַרבונדן ווי איין מאַן (איש אחד). אָט איז ווידער אַ צוזאַמענגעזעצטע אייניקייט. טויזנטער האָבן געווירקט ווי איין מאַן. די און אַנדערע פּסוקים אינעם תנ"ך האָבן מיך איבערצייגט אַז אחד באַטייט נישט אַן אַבסאָלוטע אייניקייט.

גאָט האָט זיך אַנטפּלעקט צו אברהם אָבינו אַלס דער אַלמעכטיקער (אל שדי). דאָס ערשטע אות דאָ איז „ש"; וואָס האָט דריי קעפּלעך אין איין אות. דאָס אות געפינט זיך אויף די תפילין און אויף די מזוזות. יידן האָבן שטענדיק באַטראַכט דאָס אות ווי אַ סימבאָל פון דער גאָטהייט ווייל עס האָט די דריי קעפּלעך (איין קעפּעלע פאַר איטלעכע פּערזאָן פון דער דרייאייניקייט), און איז דאָך איין אות, כדי צו באַווייזן די אייניקייט פון גאָט. אָבער נאָך אַנאַנדערע פראַגע איז אַנטשטאַנען: אויב דער וועלכער איז געהאָנגען אויף דעם צלב איז באמת געווען די פאַרקערפּערונג פון יהוה, דאַן ווער איז פאַרבליבן אין הימל? איך האָב געעפנט דעם חומש בראשית, אין קאַפּ. 18 (פּרשת וירא) זען מיר ווי אברהם האָט געהאַט דריי אורחים: צוויי מלאָכים און צו דעם דריטן האָט ער זיך פערצן מאָל געוואָנדן און אים גערופן יהוה. שפּעטער זענען צוויי אַוועק, אָבער דער דריטער האָט געזאָגט צו אברהם אָבינו: „זאָל איך פאַרבאָרגן פון אברהמען דאָס וואָס איך גיי טון? איך גיי צו סדום און עמורה צו זען צי זיי האָבן טאַקע אַזוי געטון ווי דאָס געשריי איז אָנגעקומען פאַר מיר און וועל וויסן צי איך זאָל צעשטערן די שטעט". אברהם האָט מתפּלל געווען פאַר זיי, יהוה איז פאַר אים אַוועקגעגאַנגען, און אברהם איז אַהיימגעגאַנגען.

אָט דאָס איז וויכטיק: גאָט (יהוה) אונטערזוכט די מאָראַלע לאַגע פון סדום און עמורה, און וויל זיי נישט מוחל זיין ווייל עס געפינט זיך דאָרט נישט אַפילו צען צדיקים, אָבער אין זעלבן קאַפּיטל געפינען מיר אָט דאָס: „דאַן האָט יהוה געלאָזט רעגנען אויף סדום און אויף עמורה שוועבל און פייער פונעם הימל." וויאַזוי קאָנען דאָס זיין צוויי יהוהס, איינער וואָס גייט דורך די גאַסן פון סדום און דער אַנדערער וואָס זיצט אין הימל? עס מוז זיין דערזעלבער אַלמעכטיקער יהוה! דאַן אויב דאָס איז אמת, דאַן קאָן ער אויך זיין צו דערזעלבער צייט אין הימל און אין ישוע המשיח אויף דעם צלב!

אַנאַנדער פראַגע איז אַנטשטאַנען: „פאַרוואָס ווערט דער נאָמען ישוע קיינמאָל נישט דערמאָנט אינעם תנ"ך?" איך האָב געזוכט אַן ענטפער אויף דער פראַגע. שטעלט אייך פאָר מיין שטוינונג ווען איך האָב אויסגעפונען אַז 275 יאָר פאַר ישוע המשיח, האָט דער קעניג פּטאָלעמי פילאַדעלפאָס צוזאַמענגערופן יידישע מענער פון ארץ ישראל און האָט זיי באַאויפטראָגט אַז זיי זאָלן איבערזעצן דעם תנ"ך אויף גריכיש. צוערשט האָבן זיי איבערגעזעצט דעם חומש, און נאָכהער ווען זיי זענען געקומען צום נאָמען יהושע האָבן זיי עס איבערזעצט „יעזוס", געשריבן מיט אַ שטריך פון אויבן צו ווייזן אַז איין אות איז פאַרנאַכלעסיגט געוואָרן, ווייל מען קאָן עס נישט אויסדריקן אין גריכיש. ווען יהושע איז אַוועק קיין כנען מיט די אַנדערע עלף שפּיאָנען, איז ער גערופן געוואָרן יהושע (יהוה וועט העלפן). אָט דאָס איז טאַקע וואָס דער נאָמען „ישוע" באַטייט.

איך האָב לענגער נישט געקאָנט אויסהאַלטן; איך בין געוואָרן איבערצייגט פונם אמת אַז גאָט האָט זיך אַנטפּלעקט אין ישוע המשיח. איך האָב אויסגערופן: „האַר, איך גלויב אַז דו יהוה ישוע האָסט אויסגעווירקט פאַרגעבונג פאַר מיר. איך גלויב אַז יהוה ישוע איז געשטאָרבן פאַר מיר! פון יעצט אָן וועל איך באַקענען אָפן אַז ישוע איז מיין דערלייזער און מיין האַר!" און אַזויאַרום נאָך חדשים פון זוכן בין איך געוואָרן איבערצייגט אַז ישוע איז דער גערעכטער קנעכט פון יהוה, „דער האַר פון אונדזער גערעכטיקייט (יהוה צדקנו)!"

אין מערץ 30, 1904, האָב איך אָפן באַקענט דעם משיח דורך טבילה. אַביסל שפּעטער בין איך איינגעטרעטן אין זיד־באַפּטיסטן סעמינאַר אין לואיסוויל, קענטאַקי, און געענדיקט דאָרט מיין שטודיום נאָך אַ יאָר צייט. איך בין געוואָרן באַשטימט צום גייסטלעכן דינסט. נאָך 5 יאָר זיין אַ פּאַסטאָר אין אַדאַ, אָהייאָ, האָב איך מיך פאַרבונדן מיט אַ יידישע מיסיאָנס־געזעלשאַפט פאַר אומגעפער צוויי און אַ האַלב יאָר. איך בין דאַן געקומען צו דער איבערצייגונג אַז גאָט וויל מיך האָבן פאַר אַ ברייטערע אַרבייט צו פּרעדיקן די בשורה טובה צו ייד און צו גוי. איך האָב דאַן אָנגעהויבן צו זיין אַ ביבעל לערער. וואָלט איך געוואָלט באַשרייבן אַלע צייכן פון גאָטס גוטסקייט און גנאָד וואָס איך האָב דערפאַרן, וואָלט איך געדאַרפט שרייבן אַ בוך. עס האָבן זיך געפונען קריטישע מאָמענטן, דאָס אַרויסגעבן פון מיינע ביכער, דאָס וואָס גאָט האָט שטענדיק אונדז באַזאָרגט מיט אַלעם נויטיקן. אינם משיח האָב איך געפינען אַ שטענדיקן טרייסט פאַר אַלע צרות.

זייענדיק אַ רב האָב איך געשטרעבט צו געבן עפּעס אַ האָפנונג צו די וואָס האָבן פאַרלוירן זייערע טייערסטע, אָבער וויאַזוי האָב איך עס געקאָנט טון ווען איך אַליין האָב עס נישט געהאַט? איך האָב סימפּאַטיזירט, אָבער אין אַ לאַגע פון האַרץ־ברעכענדן טרויער און טראַגעדיע איז בלויזער געפיל נישט גענוגענד. אָבער ווי וווּנדערבאַר באַפרידיגנד זענען די ווערטער פוןישוע המשיח פאַר די טרויערענדע: „איך בין די אויפערשטייאונג און דאָס לעבן: דער וואָס גלויבט אין מיר, הגם ער שטאַרבט, וועט לעבן. און דער וואָס לעבט און גלויבט אין מיר וועט קיינמאָל נישט שטאַרבן. און ווייטער, „באמת, באמת איך זאָג אייך: ווער עס הערט מיין וואָרט און גלויבט אין אים וואָס האָט מיך געשיקט, האָט (באַזיצט איצט) אייביק לעבן און וועט נישט קומען צום מישפּט, אָבער איז אַריבערגעגאַנגען פון טויט צום לעבן."

נאָר איין אייביק לעבן איז פאַראַן. נאָר איין קוואַל פון אייביקן לעבן; דאָס איז גאָטס זון, דער משיח ישראל. וואָס פאַראַ גרויסע און וווּנדערבאַרע באַטשאַפטן זענען מיר, די דערלייזטע פון גאָט, באַאויפטראַגט צו פאַרקינדיקן היינט צו טאָג.

דאָס איז אַ פריי לאַנד; און אידען וואָס ווילען גלויבען אַז ישוע איז דער משיח, האָבען אַ רעכט דאָס צו טהון. אנדערע אידען האָבען נישט דאָס רעכט זיי דערפאַר צו פאַרפאָלגען, שעלטען, האסען. זידלען און זיי אָנצורופען משומדים — פון אַ בריוו צוגעשיקט צו אונז פון אַ לעזער פון „רעה ישראל".

א רב קלערט אויף פאַרוואָס ער גלויבט אינם משיח

אנכי הוא הרעה הטוב יוחנן י׳-11

רעה ישראל

א מאָנאַטליך בלאַט צו ערקלעהרען צו ישראל דעם אמת׳דינען משיח

The Shepherd of Israel

PUBLISHED MONTHLY TO GIVE ISRAEL A KNOWLEDGE OF THE TRUE SHEPHERD, THE MESSIAH

ותקמתי עליהם רעה אחד יחזקאל ל״ד, 23

Subscription Price 50c. a Year.

VOL. 40 - No. 1
SEPTEMBER, 1956

אַ רב קלערט אויף פאַרוואָס ער גלויבט אינם משיח

אַ פּערזענלעך עדות פון דר. מאַקס ווערטהיימער

געבוירן ביי אָרטאָדאָקסיש־יידישע עלטערן, זענען די ערשטע איינדרוקן פון מיינע קינדערשע יאָרן געווען, צו זען מיינע עלטערן, ווי זיי שטייען אויף גאַנץ פרי כדי צו האָבן צייט צו דאַווענען. אפילו אין אַ קאַלטן ווינטער, איידער מען האָט איינגע־הייצט, האָבן זיי געטריי אָפּגעהיט צו זאָגן די תפילות. זיי זענען געווען אַ פרום און אַ גאָט־פאַרכטענדיק פּאָר.

פון פינף ביז פופצן יאָר האָב איך שטודירט די יידיש־אָרטאָדאָקסע רעליגיע. אַ ייד, אַ בעל תורה, האָט מיט מיר געלערנט חומש. איך בין אויך גע־גאַנגען אין גימנאַזיום פאַר קלאַסישע שטודיען און בין שפּעטער אָנגענומען געוואָרען ביי אַ פאַברי־קאַנט צו אַרבייטען אין אַ ביוראָ. צו יענער צייט, טראָצדעם וואָס איך בין געגאַנגען אין שול אריין און געדאַווענט יעדן שבת, האָב איך דאָך אָנגע־הויבן אָוועקצופאַלן פון דעם גלויבן פון מיינע אבות.

ווען איך בין אַלט געוואָרן 16 יאָר האָבן זיך מיינע עלטערן אַנטשידן מיך אַוועקצושיקן קיין אַמעריקע כדי דאָרט פאָרטצוזעצן מיינע קלאַסישע שטודיען אין היברו יוניאָן קאַלעדזש אין סינסי־נעטי, אָהייאָ. איך האָב געענדיקט מיינע שטודיען נאָך זיבן יאָר. אינצווישן צייט האָב איך אויך באַקומען מיין דיפּלאָמע אין העברעאישער שפּראַך און ליטעראַטור און מיט פיער יאָר שפּעטער האָב איך אויך באַקומען דעם טיטל פון מאַגיסטער.

איך האָב געענדיקט מיינע שטודיען צו ווערן אַ ראַביי, און מען האָט מיך אָפיציעל באַשטימט צום ראַבינישן אַמט. דער ערשטער רוף איז געווען צו ווערן ראַביי אין דאַיטאָן, אָהייאָ, ווו איך בין פאַר־בליבן צען יאָר און איך געוואָרן באַפריינדעט מיט פיל מענטשן און דערהאַלטן אַ סך פריינטשאַפטס־אויסדרוקן. אין די פרייטיק־צו־נאַכטס פאָרלעזונ־גען האָב איך גערעדט וועגן סאָציאַלע, אינדוס־טריעלע און עקאָנאָמישע פראַגן, וועגן מאָנאָטעאיזם, עטישע קולטור, דעם יידיש־מאָראַלן סיסטעם, א.א.וו. שבת אינדערפרי פלעג איך רעדן וועגן דער סדרה פון דער וואָך און דער הפטורה. זונטיק האָב איך געלערנט זונטיק־שולע פון אַכט פרי ביז פינף אָוונט, מיט איין שעה אָפּרו צו עסן מיטאָג.

אינם יאָר 1895 זענען אָפּגעהאַלטן געוואָרן אַ ריי פאַרזאַמלונגען, אין וועלכע עס האָבן אָנטייל גענומען פּאַסטאָרן פון פאַרשידענע רעליגיעזע ריכטונגען, און האָבן געהאַלטן פאָרלעזונגען וועגן זייערע רעליגיאָן. איך בין געשטאַנען שטאָלץ פאַר דער קריסטלעכער פאַרזאַמלונג און דערקלערט פאַר־וואָס איך בין אַ ייד, און פאַרוואָס איך וויל נישט גלויבן אַז ישוע איז דער משיח און גואל. איך האָב שטאָלצירט אין מיין גלויבן אין רעפאָרמירטן יודאיזם וואָס אָנערקענט קיין קרבן פון פאַרגעבונג פאַר זינד. צווישן די אָנוועזנדע איז געווען אַן איינפאַכע עלטערע פרוי, אַ פרומע קריסטן, וועלכע איז געווען זייער גערירט הערנדיק מיין רעדע. „אָ גאָט", האָט זי מתפלל געווען, „ביטע העלף אַז דר. ווערטהיימער זאָל איינזען זיין באַדערפעניש פאַרן גואל וועלכן ער פאַרוואַרפט מיט אַזאַ שטאָלץ". מסתמא האָבן אַנדערע פרומע קריסטן אויך געבעטן דיזעלבע תפילה.

סאַראַ אומזעבאַרע כוחות האָבן אָנגעהויבן צו ווירקן אַלס רעזולטאַט פון דעם געבעט! אין יענעם טאָג בין איך געווען צופרידן מיט מיין לעבן. איך האָב געהאַט אַ יונגע, שיינע, אויסגעבילדעטע פרוי, בין געווען ראַביי פון דער בני ישורון סינאַגאָגע, האָב געהאַט אַ שיינע היים, אַ גוטע איינקונפט, אַן אָנגעזעענעם אָרט אין דער קהילה, און בין געווען אַן ערן מיטגליד אין דער געזעלשאַפט פון גייסט־ליכע אַרבייטער. וואָלט איר געזען דעמאָלט מיין ביכער־זאַמלונג, וואָלט איר געפינען אַ גרויסן אויס־וואַל פון ביכער. מיר האָבן געהאַט אַ גרויסע וווינונג, צוויי באַדינער, אַ שיין ייִנגעלע און אַ טעכ־טערל מיטן נאָמען, רויזע.

מיטאַמאָל האָט זיך אַלץ געענדערט! מיין פרוי איז פּלוצים קראַנק געוואָרן, און טראָץ אַלע דאָק־טוירים און ספּעציאַליסטן איז זי געשטאָרבן, און איך בין פאַרבליבן אַן איינזאַמער אַלמן מיט צוויי קליינע קינדערלעך. מיינע טרוימען פון אַ גליק־לעכע קאַריערע און אַ שטיל פאַמיליען־לעבן איז צעשמעטערט געוואָרן. ווו זאָל איך געפינען טרייסט? די הימלען האָבן אויסגעזען ווי פון קופּער ווען איך האָב אָנגערופן דעם גאָט פון מיינע אָבות. וויאַזוי האָב איך געקאָנט טרייסטן אַנדערע, ווען מיין אייגענער טרויער האָט מיך געבראַכט צו פאַרצווייפלונג? דאָס צענטע יאָר פון מיין ראַבינער דינסט האָט זיך געהאַלטן ביי ענדיקן. איך האָב זיך אַנטשידן נישט צו זוכן ווידער־אויסוויילונג און האָב רעזיגנירט פון מיין אַמט. איך האָב געוואָלט זיך איבערלייענען די זאַכן! איך האָב געוואָלט שטודירן! איך בין געגאַנגען זוכן אין מיין תנ״ך (ביבעל)!

איך האָב אויך אָנגעהויבן לעזן דעם ברית חדשה און עס פאַרגלייכן מיטן תנ״ך. איין קאַפּיטל אין ישעיהו הנביא, דאָס 53טע, האָט געמאַכט אַ גרויסן איינדרוק אויף מיר, באַזונדערס דער עלפטער פסוק: „דורך זיין וויסן וועט מיין גע־רעכטער קנעכט גערעכט מאַכן אַ סך, וואָרעם ער וועט טראָגן זייערע זינד"; דאָ ווערט דאָס איינציקע מאָל דערמאָנט „מיין גערעכטער קנעכט". עס ווערט נישט געפונען אין אַנאַנדער אָרט אין דער ביבעל דאָס וואָרט פון גאָט. מיר האָבן „דורך מיין קנעכט", אָבער דאָ איז „מיין גערעכטער קנעכט." איך האָב געטראַכט: „ווער איז דער גערעכטער קנעכט? וועגן וועמען רעדט דער נביא?"

איך האָב עס מיר אַזוי אויסגעטייטשט: ווער דער׳גערעכטער קנעכט׳ זאָל עס נישט זיין איז עס נישט דאָס פאָלק ישראל, וואָרעם דערזעלבער נביא אין אַ פריערדיק קאַפּיטל זאָגט אַז ישראל איז אַ זינדיק פאָלק, באַלאָדן מיט חטאים, אַ מצורעדיק פאָלק. דער גערעכטער קנעכט פון יהוה מוז זיין הייליק. אויב נישט דאָס פאָלק ישראל, ווער קאָן עס זיין?" איך האָב מיך אַנטשידן אַז עס מוז זיין דער נביא ישעיה. אָבער אין ישעיה 6 האָב איך אויסגעפינען אַז עס קאָן נישט זיין דער נביא וואָרעם ער זאָגט אַז ער איז אַ זינדער און אַ מאַן פון אומריינע ליפּן אין גאָטס אויגן. „מיין גע־רעכטער קנעכט" ווער קאָן עס זיין? איך האָב דאַן אָנגעהויבן צו שטודירן ישעיה 53 מיטן קאָנ־טעקסט און אין ישעיה 6:50 האָב איך געפונען די פאָלגענדע ווערטער: „איך האָב געגעבן מיין

Published Monthly, except bi-monthly during July and August, by the American Board of Missions to the Jews, 236 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Entered as Second Class Matter November 20, 1945, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879